CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
DOMNUL JEAN RICHARD DE LA TOUR
prezentate la 28 octombrie 2021 [1]

Cauza C-275/20

Comisia Europeană
împotriva

Consiliului Uniunii Europene

„Acțiune în anulare – Decizia (UE) 2020/470 – Prelungirea perioadei de aplicare a autorizării acordate coproducțiilor audiovizuale prevăzută la articolul 5 din Protocolul privind cooperarea culturală la Acordul de liber schimb dintre Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Republica Coreea, pe de altă parte – Temei juridic procedural – Articolul 218 alineatul (7) TFUE – Procedura și regula de vot aplicabile”

I. Introducere

1. Prin cererea introductivă formulată, Comisia Europeană solicită anularea Deciziei (UE) 2020/470 a Consiliului din 25 martie 2020 privind prelungirea perioadei de aplicare a autorizării acordate coproducțiilor audiovizuale prevăzută la articolul 5 din Protocolul privind cooperarea culturală la Acordul de liber schimb dintre Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Republica Coreea, pe de altă parte [2].

2. Acest protocol a instituit un cadru în care părțile cooperează în vederea încurajării schimburilor privind activități, bunuri și servicii culturale, inclusiv în sectorul audiovizualului, precum și a îmbunătățirii condițiilor care reglementează aceste schimburi. În protocolul menționat, părțile au acceptat să acorde coproducțiilor audiovizuale dintre producătorii din Uniune și din Republica Coreea autorizarea de a beneficia de sistemele respective ale părților de promovare a conținutului cultural regional sau local. Această autorizare este supusă reînnoirii din trei în trei ani.

3. La nivelul Uniunii, Comisia a fost împuternicită de Consiliul Uniunii Europene să anuleze autorizarea în discuție înainte de fiecare termen sau, dimpotrivă, să propună reînnoirea acesteia. Prezenta cauză va determina Curtea să precizeze dacă această împuternicire intră în domeniul de aplicare al articolului 218 alineatul (7) TFUE și, în cazul unui răspuns afirmativ, dacă condițiile exercitării sale sunt conforme cu această dispoziție.

[1] Limba originală: franceza.

[2] JO 2020, L 101, p. 1, denumită în continuare „decizia atacată”.

II. Cadrul juridic

A. Protocolul privind cooperarea culturală

4. Protocolul privind cooperarea culturală [3] la Acordul de liber schimb dintre Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Republica Coreea, pe de altă parte [4], prevede la articolul 5, intitulat „Coproducții audiovizuale”, autorizarea acordată coproducțiilor audiovizuale de a beneficia de sistemele respective de promovare a conținutului cultural regional sau local (denumită în continuare „autorizarea în discuție”). Acesta are următorul cuprins:

„[…]

(3) Părțile, în conformitate cu legislația lor respectivă, facilitează coproducții între producători din UE și Coreea, inclusiv prin îndreptățirea coproducțiilor de a beneficia de sistemele lor respective de promovare a conținutului cultural local/regional.

[…]

(8) (a) Autorizarea coproducțiilor de a beneficia din partea sistemelor respective pentru promovarea conținutului cultural local/regional menționate la alineatele (4) și (5) se instituie pentru o perioadă de trei ani după aplicarea prezentului protocol. La recomandarea grupurilor de consultanță internă, șase luni înainte de expirare, Comitetul pentru cooperare culturală va coordona evaluarea rezultatelor punerii în aplicare a autorizării în ceea ce privește sporirea diversității culturale și cooperarea reciproc avantajoasă în operele coproduse.

(b) Autorizarea se va reînnoi pentru o durată de trei ani și se reînnoiește apoi automat pentru perioade suplimentare succesive de aceeași durată, cu excepția cazului în care o parte anulează autorizarea prin avizare în scris cu cel puțin trei luni înainte de expirarea perioadei inițiale sau a oricărei perioade ulterioare. Cu șase luni înainte de expirarea fiecărei perioade reînnoite, Comitetul pentru cooperare culturală va realiza o evaluare în termeni similari cu cei descriși la paragraful (a).

[…]”

[3] JO 2011, L 127, p. 1418.

[4] JO 2011, L 127, p. 6, denumit în continuare „Acordul cu Republica Coreea”.

B. Decizia 2011/265/UE

5. Considerentul (6) al Deciziei 2011/265/UE a Consiliului din 16 septembrie 2010 privind semnarea, în numele Uniunii Europene, și aplicarea cu titlu provizoriu a Acordului de liber schimb între Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Republica Coreea, pe de altă parte [5], enunță:

„(6) În temeiul articolului 218 alineatul (7) din tratat, este adecvat pentru Consiliu să autorizeze Comisia să aprobe anumite modificări limitate la [Acordul cu Republica Coreea]. Comisia ar trebui autorizată să pronunțe expirarea dreptului acordat coproducțiilor, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Protocolul privind cooperarea culturală, cu excepția cazului în care Comisia decide că aplicabilitatea dreptului respectiv ar trebui prelungită și acest lucru este aprobat de Consiliu conform unei proceduri specifice, impuse atât de natura sensibilă a acestui element din acord, cât și de faptul că acordul urmează să fie încheiat de Uniune și de statele sale membre […]”

6. Articolul 4 alineatul (1) din această decizie prevede:

„Comisia avizează Coreea cu privire la intenția Uniunii de a nu prelungi perioada de aplicare a dreptului acordat coproducțiilor în temeiul articolului 5 din Protocolul privind cooperarea culturală, conform procedurii prevăzute la articolul 5 alineatul (8) din protocolul respectiv, cu excepția cazului în care, la propunerea Comisiei și cu patru luni înaintea expirării perioadei menționate anterior, Consiliul este de acord să se prelungească aplicarea dreptului în cauză. În cazul în care Consiliul este de acord cu prelungirea aplicării dreptului în cauză, prezenta dispoziție devine din nou aplicabilă la sfârșitul perioadei reînnoite de prelungire a aplicării dreptului. În scopurile specifice deciziei referitoare la prelungirea perioadei de aplicare a dreptului, Consiliul decide în unanimitate.”

C. Decizia de punere în aplicare 2014/226/UE

7. Prin Decizia de punere în aplicare 2014/226/UE a Consiliului din 14 aprilie 2014 privind prelungirea perioadei de aplicare a dreptului acordat pentru coproducții audiovizuale prevăzut la articolul 5 din Protocolul privind cooperarea culturală la Acordul de liber schimb între Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Republica Coreea, pe de altă parte [6], perioada de aplicare a dreptului acordat coproducțiilor audiovizuale de a beneficia de sistemele respective ale părților de promovare a conținutului cultural local și regional, astfel cum se prevede la articolul 5 alineatele (4)-(7) din acest protocol, a fost prelungită pentru o durată de trei ani, începând cu 1 iulie 2014 până la 30 iunie 2017.

D. Decizia (UE) 2015/2169

8. Prin Decizia (UE) 2015/2169 a Consiliului din 1 octombrie 2015 privind încheierea Acordului de liber schimb între Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Republica Coreea, pe de altă parte [7], acest acord a fost aprobat în numele Uniunii. Considerentul (6) al acestei

5 JO 2011, L 127, p. 1.

6 JO 2014, L 124, p. 25.

7 JO 2015, L 307, p. 2.

decizii este redactat în aceiași termeni ca și considerentul (6) al Deciziei 2011/265. De asemenea, articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169 are un conținut similar cu articolul 4 alineatul (1) din Decizia 2011/265.

E. Decizia (UE) 2017/1107

9. Prin Decizia (UE) 2017/1107 a Consiliului din 8 iunie 2017 privind prelungirea perioadei de aplicare a dreptului acordat pentru coproducții audiovizuale prevăzut la articolul 5 din Protocolul privind cooperarea culturală la Acordul de liber schimb între Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Republica Coreea, pe de altă parte[8], perioada de aplicare a dreptului acordat coproducțiilor audiovizuale de a beneficia de sistemele respective ale părților pentru promovarea conținutului cultural local și regional, astfel cum se prevede la articolul 5 alineatele (4)-(7) din acest protocol, a fost prelungită pentru o perioadă de trei ani, de la 1 iulie 2017 până la 30 iunie 2020.

F. Decizia atacată

10. Decizia atacată, adoptată în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169, prevede că perioada de aplicare a autorizării acordate coproducțiilor audiovizuale de a beneficia de sistemele fiecăreia dintre părți pentru promovarea conținutului cultural local/regional, astfel cum se prevede la articolul 5 alineatele (4)-(7) din Protocolul privind cooperarea culturală, se prelungește pentru o perioadă de trei ani, de la 1 iulie 2020 până la 30 iunie 2023.

III. Concluziile părților

11. Comisia solicită Curții anularea deciziei atacate și obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată.

12. Consiliul solicită respingerea acțiunii și obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată. În subsidiar, în cazul în care decizia atacată ar fi anulată, el solicită Curții menținerea efectelor acesteia până la remedierea motivelor de anulare.

13. Prin deciziile președintelui Curții din 7 decembrie 2020 au fost admise cererile de intervenție în susținerea concluziilor Consiliului formulate de Republica Franceză și de Regatul Țărilor de Jos.

IV. Rezumatul motivelor și al argumentelor părților

14. În susținerea acțiunii sale în anulare, Comisia invocă un motiv unic, care constă în faptul că utilizarea ca temei juridic a articolului 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169 pentru a fundamenta decizia atacată este contrară tratatului și jurisprudenței Curții și, prin urmare, este nelegală.

15. Ea arată că această dispoziție din Decizia 2015/2169 figura în Propunerea de decizie a Consiliului de încheiere a Acordului de liber schimb între Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Republica Coreea, pe de altă parte, pe care a prezentat-o la

[8] JO 2017, L 160, p. 33.

9 aprilie 2010 [9], dar că, având în vedere evoluția jurisprudenței Curții de la intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, rezultă că propunerea pe care a fost obligată să o prezinte pentru a obține aprobarea Consiliului în vederea încheierii acestui acord nu este conformă cu tratatele, motiv pentru care a refuzat sistematic să se întemeieze pe dispoziția menționată începând cu anul 2015. În pofida opoziției sale explicite, aceeași dispoziție, care impune unanimitatea fără participarea Parlamentului European, a fost aplicată de Consiliu la adoptarea atât a Deciziei 2017/1107, cât și a deciziei atacate, pentru care propunerea sa de decizie s-a întemeiat pe articolul 167 alineatul (3) coroborat cu articolul 218 alineatul (6) litera (a) punctul v) TFUE, care prevede, coroborat cu articolul 218 alineatul (8) primul paragraf TFUE, un vot cu majoritate calificată al Consiliului, după aprobarea Parlamentului.

16. Comisia susține că aceste din urmă dispoziții erau aplicabile întrucât decizia atacată privește prelungirea în timp a aplicării unei părți a unui acord internațional. Articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169 ar constitui un temei juridic derivat, a cărui utilizare este contrară principiului atribuirii competențelor enunțat la articolul 13 alineatul (2) TUE, precum și principiului echilibrului instituțional și, în consecință, tratatului, astfel cum a fost interpretat de Curte [10].

17. În plus, recurgerea la un temei juridic derivat care impune unanimitatea în cadrul Consiliului ar fi nelegală în raport cu jurisprudența Curții [11]. De altfel, ar fi lipsit de coerență să se impună unanimitatea în cadrul Consiliului pentru reînnoirea autorizării în discuție, în condițiile în care instituirea acesteia a fost decisă cu majoritate calificată, iar Uniunea a acceptat, în temeiul dreptului internațional, ca ea să fie, în principiu, reînnoită automat. Aplicarea unei norme interne mai stricte și cerința potrivit căreia Consiliul trebuie să accepte reînnoirea acestei autorizări ar fi contrare obiectivului reînnoirii automate convenite de părțile la Protocolul privind cooperarea culturală și, prin urmare, ar contraveni jurisprudenței referitoare la supremația acordurilor internaționale față de dreptul derivat al Uniunii [12].

18. Consiliul, susținut de Republica Franceză și de Regatul Țărilor de Jos, consideră că, prin adoptarea deciziei atacate, a acționat în limitele competențelor sale, în conformitate cu procedura prevăzută de tratate, și a respectat principiul echilibrului instituțional.

19. Acesta amintește că Comisia a prezentat o Propunere de decizie a Consiliului de autorizare a semnării și a aplicării cu titlu provizoriu a Acordului de liber schimb între Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Republica Coreea, pe de altă parte [13], din care face parte Protocolul privind cooperarea culturală, precum și o Propunere de decizie a Consiliului de încheiere a acestui acord [14]. În aceste două propuneri, Comisia a prezentat procedura aplicabilă procesului decizional intern al Uniunii în vederea prelungirii sau a anulării autorizării în discuție la sfârșitul fiecărei perioade de trei ani, în temeiul Deciziei 2015/2169. Comisia a oferit de asemenea explicații cu privire la temeiul juridic al acestei proceduri, și anume articolul 218 alineatul (7) TFUE, în considerentul (6) al fiecăreia dintre cele două propuneri care au fost adoptate de Consiliu fără modificări. Parlamentul a aprobat decizia Consiliului privind încheierea acordului menționat prin intermediul unei rezoluții legislative din 17 februarie 2011 [15].

9 COM(2010) 137 final.

10 Ea se referă în această privință la Hotărârea din 6 mai 2008, Parlamentul/Consiliul (C-133/06, EU:C:2008:257, punctele 54-60 și jurisprudența citată).

11 Comisia se referă în această privință la Hotărârea din 4 septembrie 2018, Comisia/Consiliul (Acord cu Kazahstanul) (C-244/17, EU:C:2018:662, punctul 27 și jurisprudența citată).

12 Comisia se referă în această privință la Hotărârea din 3 iunie 2008, Intertanko și alții (C-308/06, EU:C:2008:312, punctul 42).

13 COM(2010) 136 final.

14 A se vedea nota de subsol 9 din prezentele concluzii.

15 JO 2012, C 188 E, p. 113.

20. Consiliul arată că Comisia, care nu explică motivul pentru care s-a „simțit obligată” să facă o propunere cu care nu era de acord, nu a prezentat niciodată Consiliului o propunere de modificare a procedurii prevăzute la articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169 și, deși ultima perioadă de prelungire urma să expire la 30 iunie 2020, a omis să prezinte o propunere privind o nouă prelungire a autorizării în discuție. Consiliul, după ce a solicitat Comisiei să avizeze Republica Coreea cu privire la anularea acestei autorizări sau să prezinte o propunere de decizie a Consiliului în vederea prelungirii sale pentru o nouă perioadă de trei ani, a adoptat decizia atacată în temeiul unei propuneri a Comisiei.

21. Consiliul susține, în primul rând, că nu s-a bazat pe un temei juridic derivat la adoptarea deciziei atacate, că procedura pe care a aplicat-o se întemeiază pe articolul 218 alineatul (7) TFUE și că această procedură este compatibilă cu dispoziția menționată. Trimiterea explicită la articolul 218 alineatul (7) TFUE care figurează în considerentul (6) al Deciziei 2015/2169 ar indica foarte clar că articolul 3 alineatul (1) din decizia menționată se întemeiază pe această dispoziție, care permite Consiliului să deroge de la articolul 218 alineatele (5), (6) și (9) TFUE, atunci când acordul încheiat de Uniune prevede o procedură de modificare simplificată precum cea prevăzută la articolul 5 alineatul (8) din Protocolul privind cooperarea culturală. Această trimitere la articolul 218 alineatul (7) TFUE ar explica de asemenea procedura prevăzută la articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169 în scopul aplicării acestei dispoziții din protocolul menționat.

22. Condițiile de aplicabilitate a articolului 218 alineatul (7) TFUE ar fi îndeplinite, din moment ce, pe de o parte, prelungirea autorizărilor constituie o modificare a unei părți specifice și independente a Acordului cu Republica Coreea prin intermediul unei proceduri simplificate, Comisia fiind în special împuternicită, în calitatea sa de negociatoare, să modifice autorizarea în discuție prin anularea sa la expirarea perioadei de trei ani în curs și să avizeze Republica Coreea cu privire la această decizie. Această procedură ar pune astfel în aplicare procedura de modificare simplificată prevăzută la articolul 5 alineatul (8) din Protocolul privind cooperarea culturală. Pe de altă parte, procedura prevăzută la articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169 ar prevedea condiții valabile pentru împuternicirea acordată Comisiei în acest context. Astfel, s-ar prevedea că, în cazul în care Comisia decide că autorizarea în discuție trebuie prelungită pentru o nouă perioadă de trei ani, ea trebuie să prezinte această decizie Consiliului spre aprobare. În consecință, procedura menționată, care constituie temeiul juridic al deciziei atacate, ar fi fost stabilită în conformitate cu împuternicirea prevăzută de tratate, iar temeiul juridic al acestei decizii nu ar fi un temei juridic derivat.

23. În al doilea rând, Consiliul arată că Comisia se contrazice în ceea ce privește procedura pe care o consideră aplicabilă atunci când afirmă că aprobarea Parlamentului este necesară în temeiul articolului 218 alineatele (5) și (6) TFUE, susținând în același timp că nu ar trebui să se aplice nicio procedură internă, dat fiind că articolul 5 alineatul (8) din Protocolul privind cooperarea culturală prevede o reînnoire automată a autorizării în discuție la fiecare trei ani și că această dispoziție de drept internațional prevalează asupra dreptului derivat intern. Or, nu ar exista un conflict între articolul 5 alineatul (8) din acest protocol și articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169, cel dintâi stabilind procedura care trebuie urmată între părțile la Acordul cu Republica Coreea, în timp ce cel din urmă ar stabili procedura decizională în cadrul Uniunii în vederea aplicării acestui articol 5 alineatul (8) din protocolul menționat.

24. În al treilea rând, Consiliul consideră că argumentul Comisiei referitor la nerespectarea principiului echilibrului instituțional și a principiului atribuirii competențelor nu este justificat. Astfel, Comisia nu ar fi avut niciodată intenția de a se asigura că aprobarea Parlamentului este

solicitată, întrucât a prezentat propunerea sa de decizie a Consiliului cu mai puțin de o lună înainte de expirarea termenului pentru a notifica Republicii Coreea neprelungirea autorizării în discuție, când nu mai era posibil din punct de vedere material să se ajungă la un acord în cadrul Consiliului și nici să se solicite aprobarea Parlamentului.

25. În al patrulea rând, Consiliul apreciază că Comisia săvârșește o eroare atunci când contestă cerința unanimității în cadrul Consiliului, deși ea însăși a propus această regulă de vot și nu a propus niciodată modificarea articolului 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169. Prelungirea autorizării în discuție ar constitui o derogare de la regula generală potrivit căreia autorizarea este anulată în lipsa unei decizii contrare, ceea ce ar justifica condiții mai stricte.

26. Cu titlu subsidiar, Consiliul arată că, în cazul în care Curtea ar concluziona că nu era posibil să se prevadă unanimitatea printre condițiile menționate la articolul 218 alineatul (7) TFUE, numai obligația de a hotărî în unanimitate nu ar fi validă. Totuși, întrucât decizia atacată a fost adoptată în unanimitate, aceasta ar trebui, în opinia sa, să fie considerată ca fiind valabil adoptată și nu ar trebui anulată. În sfârșit, în cazul în care Curtea ar anula decizia atacată, Consiliul consideră că ar trebui menținute efectele acesteia.

27. În replică, Comisia răspunde, în principal, că împărtășește opinia Consiliului potrivit căreia obiectul deciziei atacate constituie o modificare a unui acord, în sensul articolului 218 alineatul (7) TFUE, în măsura în care aceasta prelungește în timp aplicarea dispoziției care figurează în Protocolul privind cooperarea culturală. Totuși, acest protocol, prin faptul că prevede o reînnoire automată a autorizării în discuție pentru perioade suplimentare succesive de aceeași durată, nu ar stabili nicio procedură simplificată pentru reînnoirea acestei autorizări, astfel încât nu ar fi necesar ca Consiliul să împuternicească Comisia să aprobe reînnoirea autorizării menționate. În consecință, articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169 nu poate fi considerat un caz de aplicare a articolului 218 alineatul (7) TFUE. În schimb, protocolul menționat ar prevedea o procedură pentru anularea autorizării în discuție. În acest scop, Consiliul ar putea împuternici Comisia să decidă să adreseze celeilalte părți la Acordul cu Republica Coreea o avizare, iar această împuternicire ar putea fi acordată în prealabil în decizia privind încheierea acordului menționat, sub rezerva unor condiții corespunzătoare.

28. Comisia adaugă că, contrar celor susținute de Consiliu, condițiile procedurale care însoțesc împuternicirea pretins acordată Comisiei sunt incompatibile cu articolul 218 TFUE, întrucât Curtea a statuat că, în ceea ce privește situațiile în care se aplică articolul 218 alineatul (9) TFUE, recurgerea la un temei juridic derivat care impune unanimitatea în cadrul Consiliului este nelegală [16]. Acest lucru ar fi și mai evident în ceea ce privește situațiile în care se aplică articolul 218 alineatul (7) TFUE.

29. În plus, articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169 nu ar conferi Comisiei împuternicirea de a aproba, în numele Uniunii, modificări ale Acordului cu Republica Coreea, în sensul articolului 218 alineatul (7) TFUE, ci ar reflecta doar competența care aparține Comisiei de a asigura, în cazul unei decizii care se opune reînnoirii autorizării în discuție, reprezentarea externă a Uniunii în conformitate cu articolul 17 TUE. Articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169 ar confirma că puterea de a decide cu privire la această reînnoire aparține în continuare Consiliului și că nu a existat un transfer efectiv al puterii de decizie în favoarea Comisiei. În consecință,

[16] Comisia se referă în această privință la Hotărârea din 4 septembrie 2018, Comisia/Consiliul (Acord cu Kazahstanul) (C-244/17, EU:C:2018:662, punctul 27 și jurisprudența citată).

articolul 218 alineatul (7) TFUE nu ar constitui un temei juridic care permite Consiliului să supună reînnoirea autorizării în discuție condițiilor speciale prevăzute la articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169.

30. În sfârșit, Comisia se opune cererilor subsidiare ale Consiliului.

31. În duplică, Consiliul se opune, în primul rând, argumentului Comisiei potrivit căruia autorizarea în discuție ar putea fi prelungită de Uniune fără a recurge la o procedură internă atunci când intenția Comisiei este de a o reînnoi, în timp ce pentru a o anula ar fi necesară o procedură decizională. În opinia sa, Uniunea trebuie să aplice procedura decizională internă relevantă pentru modificarea Protocolului privind cooperarea culturală, indiferent dacă este vorba despre prelungirea sau despre anularea autorizării în discuție. Astfel, caracterul automat al prelungirii în privința fiecăreia dintre părțile la Acordul cu Republica Coreea nu poate exclude orice tip de procedură decizională internă, din moment ce, în conformitate cu articolul 5 alineatul (8) din protocolul menționat, durata autorizării în discuție este limitată la trei ani și această autorizare poate fi reînnoită pentru perioade succesive a căror durată este de asemenea limitată la trei ani, ceea ce ar implica adoptarea unei decizii la fiecare trei ani potrivit procedurilor decizionale interne corespunzătoare. Interpretarea Comisiei ar aduce atingere nu numai autonomiei ordinii juridice a Uniunii, ci și echilibrului instituțional, întrucât Comisia ar putea decide să excludă Consiliul din procesul decizional referitor la prelungire.

32. În al doilea rând, Consiliul continuă să pretindă că articolul 218 alineatul (7) TFUE constituie temeiul juridic adecvat pentru procedura prevăzută la articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169. Contrar celor susținute de Comisie, articolul 5 alineatul (8) din Protocolul privind cooperarea culturală ar institui o procedură simplificată în vederea prelungirii autorizării în discuție, în măsura în care acordul părților este dat în mod tacit. În plus, articolul menționat ar impune părții care dorește să anuleze această autorizare să efectueze o notificare prealabilă. Procedura ar fi, așadar, dublă și ar stabili două etape procedurale care se înscriu în cadrul unei proceduri de modificare simplificate a protocolului menționat.

33. În al treilea rând, Consiliul afirmă că procedura prevăzută la articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169 este adecvată. Aceasta ar stabili pe plan intern poziția implicită a Uniunii în ceea ce privește modificarea Protocolului privind cooperarea culturală pentru perioade succesive de trei ani, până la anularea autorizării în discuție. În mod implicit, această autorizare ar înceta la expirarea perioadei de trei ani pentru care a fost instituită, iar Comisia ar trebui să îndeplinească cerința prevăzută la articolul 5 alineatul (8) litera (b) din protocolul menționat. Totuși, Comisia ar putea să aprecieze că reînnoirea autorizării menționate este adecvată și să se îndepărteze în acest caz de la poziția implicită, solicitând aprobarea Consiliului care decide în unanimitate pentru a nu notifica anularea aceleiași autorizări.

34. Consiliul se opune afirmației potrivit căreia regula votului în unanimitate invalidează procedura în întregime și, pentru acest motiv, articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169 constituie un temei juridic derivat. Această afirmație nu ar ține seama de faptul că Consiliul a aprobat poziția Uniunii impusă de procedura prevăzută la articolul 5 alineatul (8) din protocolul menționat, și anume că autorizarea în discuție încetează la expirarea perioadei în curs, și că prelungirea autorizării respective care derogă de la această poziție adoptată cu majoritate calificată necesită o regulă de vot mai strictă.

35. Republica Franceză subscrie la toate concluziile Consiliului. La fel ca acesta din urmă, ea arată că temeiul juridic al deciziei atacate definește o procedură decizională bazată pe articolul 218 alineatul (7) TFUE și că decizia menționată pune în aplicare această procedură.

36. Aceasta apreciază, în primul rând, că modalitățile de prelungire a autorizării în discuție constituie efectiv un caz de aplicare a articolului 218 alineatul (7) TFUE. Astfel, în primul rând, după cum recunoaște Comisia, reînnoirea acestei autorizări ar constitui efectiv o modificare a Protocolului privind cooperarea culturală în sensul dispoziției menționate. A considera că prelungirea autorizării respective nu constituie o astfel de modificare pentru motivul că este automată ar conduce la lipsirea de efect a stipulației din acest protocol care prevede, pentru aceeași autorizare, o durată de valabilitate limitată în lipsa unui acord tacit al părților.

37. În al doilea rând, contrar celor susținute de Comisie, reînnoirea automată a autorizării în discuție s-ar înscrie într-o procedură reglementată de Protocolul privind cooperarea culturală, care implică realizarea unui studiu de evaluare de către Comitetul pentru cooperare culturală. Interpretarea noțiunii de „procedură simplificată”, în sensul articolului 218 alineatul (7) TFUE, în lumina principiilor dreptului internațional, în special a Convenției de la Viena privind dreptul tratatelor din 23 mai 1969[17], ar confirma că această noțiune este aplicabilă în speță. Astfel, prin derogare de la alineatele (5), (6) și (9) ale acestui articol, alineatul (7) al acestuia ar fi aplicabil atunci când un acord internațional prevede stipulații derogatorii pentru modificarea sa, cu condiția ca ele să fie în sensul unei simplificări a procedurii de revizuire. Or, ar trebui să se considere că reînnoirea automată, în cazul tăcerii părților, a autorizării în discuție intră în această categorie de stipulații derogatorii de la procedura de revizuire de drept comun a acordurilor internaționale, în raport cu care ea ar aduce, în mod evident, o simplificare.

38. În al doilea rând, Republica Franceză consideră că dispozitivul prevăzut la articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169 pune în aplicare în mod corect articolul 218 alineatul (7) TFUE, în măsura în care prevede că Consiliul trebuie să aprobe decizia Comisiei de a nu notifica încetarea autorizării în discuție. Această decizie ar împuternici Comisia să avizeze Republica Coreea cu privire la intenția Uniunii de a nu prelungi această autorizare, fără aprobarea Consiliului. Totuși, în cazul în care Comisia decide că aplicarea autorizării menționate trebuie continuată, aceasta ar trebui să obțină aprobarea Consiliului. Împuternicirea Comisiei ar fi astfel însoțită de condiții speciale în sensul articolului 218 alineatul (7) TFUE, ceea ce ar fi legitim, întrucât această dispoziție constituie o derogare de la alineatele (5), (6) și (9) ale articolului menționat. Aceste condiții ar trebui avute în vedere în raport cu echilibrul instituțional instituit de tratat și, în special, cu articolul 16 alineatul (6) al treilea paragraf TUE. Or, decizia de a accepta prelungirea în timp a validității autorizării în discuție ar trebui considerată ca făcând parte din actele de definire a politicilor Uniunii și de elaborare a acțiunii externe a acesteia. Prin urmare, Consiliul ar avea posibilitatea să prevadă, printre condițiile speciale, că decizia pe care o poate adopta Comisia în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169 trebuie precedată de un acord în acest sens al Consiliului, pentru ca acesta din urmă să fie în măsură să verifice dacă autorizarea în discuție corespunde în continuare interesului Uniunii. Recurgerea la unanimitate ar constitui doar o modalitate de exercitare a acestei aprobări a Consiliului, al cărei caracter licit sau ilicit nu ar avea incidență asupra validității cerinței unei asemenea aprobări.

39. În al treilea și ultimul rând, Republica Franceză consideră că, în orice caz, din punctul de vedere al dreptului Uniunii, autorizarea în discuție nu ar fi putut fi reînnoită în mod valabil numai în temeiul procedurii de reînnoire tacită prevăzute de Protocolul privind cooperarea

[17] *Recueil des traités des Nations unies*, vol. 1155, p. 331.

culturală, în lipsa unui act al Uniunii care să permită aceasta în mod specific. Astfel, în conformitate cu principiul autonomiei ordinii juridice a Uniunii, stabilirea procedurilor interne ale Uniunii nu ar intra în competența unui acord internațional.

40. Regatul Țărilor de Jos declară că subscrie pe deplin la poziția Consiliului și la toate argumentele invocate în susținerea acesteia.

V. Analiză

A. Cu privire la motivul unic invocat de Comisie

41. În materia modificării unui acord internațional încheiat de Uniune în temeiul procedurii ordinare prevăzute la articolul 218 alineatul (6) TFUE, regula generală este cea a paralelismului formelor, ceea ce implică faptul că o asemenea modificare impune, în principiu, punerea în aplicare a aceleiași proceduri ordinare.

42. Prin excepție, articolul 218 alineatul (7) TFUE prevede o procedură simplificată [18] în vederea modificării unui acord încheiat de Uniune, care are vocația de a se substitui procedurii ordinare referitoare la încheierea unui astfel de acord.

43. Potrivit articolului 218 alineatul (7) TFUE, „[p]rin derogare de la dispozițiile alineatelor (5), (6) și (9), la încheierea unui acord, Consiliul poate împuternici negociatorul să aprobe, în numele Uniunii, modificarea acordului, în cazul în care acesta prevede că aceste modificări trebuie adoptate conform unei proceduri simplificate sau de către un organism creat prin respectivul acord. Consiliul poate însoți această împuternicire de condiții speciale”.

44. Prin intermediul motivului său unic, Comisia arată că decizia atacată a fost adoptată în mod eronat în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169, care ar constitui un temei juridic derivat, care nu este prevăzut de Tratatul FUE. Consiliul ar fi încălcat astfel principiul atribuirii competențelor enunțat la articolul 13 alineatul (2) TUE și principiul echilibrului instituțional dezvoltat de Curte în jurisprudența sa [19].

45. Articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169 are ca obiect precizarea modalităților și a condițiilor împuternicirii conferite Comisiei.

[18] A se vedea Concluziile avocatului general Szpunar prezentate în cauza Germania/Consiliul (C-600/14, EU:C:2017:296, punctul 57). Caracterul simplificat al procedurii se manifestă în special prin faptul că articolul 218 alineatul (7) TFUE nu prevede implicarea Parlamentului. A se vedea în această privință Rapoport, C., „La procédure de conclusion des accords externes de l'Union européenne: quelle unité après Lisbonne?”, în *The European Union in the World – Essays in Honour of Marc Maresceau*, Brill-Nijhoff, Leyde, 2014, p. 149-169. Autoarea arată că „mișcarea de democratizare rămâne perfectibilă în măsura în care este valabilă doar în stadiul elaborării unui acord și nu se prelungește după intrarea în vigoare a acestuia. Indiferent dacă este vorba despre modificarea unui acord în conformitate cu o procedură simplificată, despre suspendarea acordului sau despre adoptarea unui drept derivat din acest acord, Parlamentul […] va beneficia numai de dreptul la informare garantat la [articolul 218] alineatul (10) [TFUE]. În aceste trei domenii, Parlamentul depinde de respectarea deplină de către Comisie a Acordului-cadru [privind relațiile dintre Parlamentul European și Comisia Europeană (JO 2010, L 304, p. 47)] sau de decizia pur discreționară a Consiliului de a solicita implicarea sa” (p. 158). Trebuie arătat că Comisia s-a angajat să informeze pe deplin Parlamentul înainte de a aproba modificări la un acord în conformitate cu autorizarea pe care a primit-o de la Consiliu în temeiul articolului 218 alineatul (7) TFUE: a se vedea anexa 3 punctul 9 la Acordul-cadru privind relațiile dintre Parlamentul European și Comisia Europeană.

[19] A se vedea printre altele Hotărârea din 6 mai 2008, Parlamentul/Consiliul (C-133/06, EU:C:2008:257, punctele 56-61).

46. Considerentul (6) al Deciziei 2015/2169 arată că această împuternicire se întemeiază pe articolul 218 alineatul (7) TFUE, potrivit căruia Consiliul poate împuternici Comisia să aprobe anumite modificări ale unui acord. Obiectul împuternicirii menționate este precizat în considerentul (6) și la articolul 3 alineatul (1) din această decizie. Este vorba despre autorizarea Comisiei să pronunțe, în numele Uniunii, expirarea dreptului acordat coproducțiilor în temeiul articolului 5 din Protocolul privind cooperarea culturală și să avizeze Republica Coreea cu privire la aceasta. Comisia este astfel împuternicită să avizeze acest stat cu privire la intenția Uniunii de a nu prelungi perioada de aplicare a dreptului în discuție, conform procedurii prevăzute la articolul 5 alineatul (8) din protocolul menționat.

47. Amintim, în această privință, că articolul 5 alineatul (8) litera (b) din protocolul menționat prevede regula potrivit căreia, după perioada inițială de trei ani, autorizarea acordată coproducțiilor se va reînnoi pentru o durată de trei ani și *se reînnoiește apoi automat* pentru perioade suplimentare succesive de aceeași durată, *cu excepția cazului în care o parte anulează autorizarea* prin avizare în scris cu cel puțin trei luni înainte de expirarea perioadei inițiale sau a oricărei perioade ulterioare.

48. Din punctul de vedere al Uniunii, Comisia este, așadar, instituția împuternicită să anuleze, în numele Uniunii, autorizarea acordată coproducțiilor, care, în caz contrar, face obiectul unei reînnoiri automate.

49. Această împuternicire de care beneficiază Comisia este însoțită însă de condiții speciale, așa cum prevede articolul 218 alineatul (7) TFUE.

50. Astfel, după cum reiese din considerentul (6) al Deciziei 2015/2169, Comisia este autorizată să pronunțe expirarea dreptului în discuție, cu excepția cazului în care „decide că aplicabilitatea dreptului respectiv ar trebui prelungită și acest lucru este aprobat de Consiliu conform unei proceduri specifice” sau, cu alte cuvinte, reluând termenii care figurează la articolul 3 alineatul (1) din decizia menționată, „cu excepția cazului în care, la propunerea Comisiei și cu patru luni înaintea expirării perioadei menționate anterior, Consiliul este de acord să se prelungească aplicarea dreptului în cauză”. În acest din urmă caz, aceeași dispoziție prevede că Consiliul decide în unanimitate. Aplicarea acestei „proceduri specifice” este justificată, potrivit considerentului (6) al Deciziei 2015/2169, de „natura sensibilă a acestui element din Acordul [cu Republica Coreea] și de faptul că [acest] acord urmează să fie încheiat de Uniune și de statele sale membre”.

51. Pe scurt, procedura de împuternicire a Comisiei care este descrisă la articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169 este destinată să permită Uniunii să anuleze, la sfârșitul fiecărei perioade de trei ani, autorizarea în discuție, în conformitate cu posibilitatea oferită în acest sens fiecărei părți de articolul 5 alineatul (8) litera (b) din Protocolul privind cooperarea culturală. Prin urmare, caracterul oportun sau nu al unei anulări sau al unei reînnoiri a autorizării în discuție este evaluat la fiecare trei ani în cadrul unei proceduri desfășurate de Comisie. Numai dacă aceasta din urmă apreciază că autorizarea în discuție trebuie să fie reînnoită, trebuie adoptată o decizie a Consiliului în acest sens, în unanimitate.

52. Decizia atacată constituie tocmai expresia voinței Consiliului de a accepta prelungirea perioadei de aplicare a autorizării în discuție pentru o perioadă de trei ani, cuprinsă între 1 iulie 2020 și 30 iunie 2023.

53. Din textul deciziei atacate reiese cu claritate că aceasta se întemeiază pe articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169.

54. Prin urmare, motivul invocat de Comisie în susținerea acțiunii sale va putea fi admis numai dacă este dovedită nelegalitatea dispoziției menționate. Aceasta ar fi situația dacă s-ar concluziona că procedura pe care o instituie în vederea adoptării unor măsuri precum decizia atacată se îndepărtează de ceea ce permite articolul 218 alineatul (7) TFUE.

55. În această privință, din jurisprudența Curții reiese că, „întrucât normele referitoare la formarea voinței instituțiilor Uniunii sunt stabilite de tratate și nu sunt nici la dispoziția statelor membre, nici a instituțiilor înseși, numai tratatele, în cazuri speciale, pot abilita o instituție să modifice o procedură decizională pe care o stabilesc. În consecință, a recunoaște unei instituții posibilitatea de a stabili temeiuri juridice derivate care permit adoptarea unor acte legislative sau a unor măsuri de punere în aplicare, fie în sensul unei îngreunări, fie în sensul unei simplificări a modalităților de adoptare a unui act, ar echivala cu a-i atribui o competență legislativă care depășește ceea ce este prevăzut prin tratate” [20].

56. Prin urmare, trebuie să se verifice dacă procedura prevăzută la articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169 este conformă cu articolul 218 alineatul (7) TFUE, pe care aceasta are ca obiect să îl pună în aplicare.

57. În acest scop, trebuie să se examineze dacă sunt îndeplinite condițiile de aplicare a articolului 218 alineatul (7) TFUE. Aceasta implică să se stabilească, mai întâi, dacă articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169 conține o împuternicire a Comisiei de a aproba, în numele Uniunii, o modificare a Acordului cu Republica Coreea, în continuare, dacă acesta din urmă prevede că o astfel de modificare trebuie adoptată conform unei proceduri simplificate sau de către un organism creat prin respectivul acord și, în sfârșit, dacă normele prevăzute de această dispoziție constituie „condiții speciale” în sensul articolului 218 alineatul (7) TFUE.

58. În ceea ce privește, în primul rând, aspectul dacă articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169 conține o împuternicire a Comisiei de a aproba, în numele Uniunii, o modificare a Acordului cu Republica Coreea, arătăm că părțile sunt de acord cu privire la acest aspect. Comisia nu oferă explicații în această privință. În ceea ce privește Consiliul, acesta apreciază că prelungirea autorizării în discuție constituie o modificare specifică și independentă a acordului menționat, observând în special că, în calitatea sa de negociatoare, Comisia este împuternicită să modifice aceeași autorizare prin anularea acesteia la expirarea perioadei de trei ani. Republica Franceză consideră că reînnoirea extinde aplicarea în timp a stipulațiilor acordului menționat referitoare la autorizarea acordată coproducțiilor și constituie, în consecință, o modificare a aceluiași acord.

59. Mărturisim că avem îndoieli cu privire la posibilitatea de a califica drept „modificare a acordului” reînnoirea autorizării în discuție, în măsura în care Protocolul privind cooperarea culturală instituie el însuși principiul unei reînnoiri tacite și automate a acestei autorizări, cu excepția cazului în care una dintre părți se opune. Or, decizia atacată nu are vocația de a modifica protocolul menționat cu privire la acest aspect, ci este, dimpotrivă, destinată să reitereze, la nivelul Uniunii, voința acesteia de a continua aplicarea autorizării în discuție.

[20] A se vedea printre altele Hotărârea din 22 septembrie 2016, Parlamentul/Consiliul (C-14/15 și C-116/15, EU:C:2016:715, punctul 47 și jurisprudența citată).

60. În schimb, admitem că, în măsura în care împuternicirea Comisiei cuprinsă la articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169 urmărește să anuleze, în numele Uniunii, autorizarea în discuție, punerea în aplicare de către Comisie a unei asemenea împuterniciri ar avea ca efect să lase fără obiect articolul 5 alineatul (8) din Protocolul privind cooperarea culturală, precum și dispozițiile acestuia din urmă care instituie autorizarea respectivă, ceea ce ar produce un efect juridic echivalent cu abrogarea dispozițiilor menționate. Astfel cum impune modul de redactare a articolului 218 alineatul (7) TFUE, care prevede că „*la încheierea unui acord*, Consiliul poate împuternici negociatorul să aprobe, în numele Uniunii, modificarea acordului”[21], tocmai analizând întinderea împuternicirii cuprinse la articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169 trebuie să se considere că o asemenea împuternicire are ca obiect o modificare a Acordului cu Republica Coreea. În speță, situația este aceasta în măsura în care împuternicirea menționată urmărește să modifice conținutul normativ al Protocolului privind cooperarea culturală, lipsind potențial de efect juridic autorizarea acordată coproducțiilor, precum și norma potrivit căreia această autorizare este, în principiu, reînnoită automat la fiecare trei ani.

61. În acest stadiu al expunerii noastre, considerăm interesantă realizarea unei paralele cu actele delegate reglementate la articolul 290 TFUE, deși nu pretindem că împuternicirea prevăzută la articolul 218 alineatul (7) TFUE ar trebui asimilată pe deplin unei delegări în sensul articolului 290 TFUE. Amintim că posibilitatea de a delega competențe care este reglementată la acest articol urmărește să permită legiuitorului Uniunii să se axeze pe elementele esențiale ale unei legislații, precum și pe elementele neesențiale cu privire la care consideră oportun să legifereze, încredințând în același timp Comisiei sarcina de a completa anumite elemente neesențiale ale actului legislativ adoptat sau chiar de a modifica astfel de elemente în cadrul unei delegări conferite acesteia[22].

62. La fel ca în cazul recurgerii la acte delegate, împuternicirea acordată Comisiei în temeiul articolului 218 alineatul (7) TFUE răspunde unui obiectiv de eficacitate și de rapiditate, ideea fiind de a accelera procesul decizional al Uniunii[23].

63. Poate fi adecvat, în această privință, ținând seama de particularitățile care caracterizează o împuternicire a Comisiei de a aproba modificări ale unui acord internațional, să ne inspirăm din concepția reținută de Curte cu privire la noțiunea de „modificare” care figurează la articolul 290 alineatul (1) TFUE.

64. Potrivit jurisprudenței Curții, din articolul 290 alineatul (1) TFUE reiese că un act legislativ poate delega Comisiei competența de a adopta acte fără caracter legislativ cu domeniu de aplicare general care completează sau modifică anumite elemente neesențiale ale actului legislativ[24]. Articolul 290 alineatul (1) TFUE prevede două categorii de competențe delegate, și anume cele care permit completarea și cele care permit modificarea actului legislativ[25]. Delegarea unei competențe de a modifica un act legislativ vizează autorizarea Comisiei *să amendeze sau să abroge* elemente neesențiale edictate în acest act de legiuitorul Uniunii[26]. Existența unei

[21] Sublinierea noastră.

[22] A se vedea printre altele Hotărârea din 17 martie 2016, Parlamentul/Comisia (C-286/14, EU:C:2016:183, punctul 54 și jurisprudența citată).

[23] A se vedea Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu din 9 decembrie 2009 privind punerea în aplicare a articolului 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene [COM(2009) 673 final], punctul 3.2, p. 5.

[24] A se vedea printre altele Hotărârea din 17 martie 2016, Parlamentul/Comisia (C-286/14, EU:C:2016:183, punctul 30 și jurisprudența citată).

[25] A se vedea printre altele Hotărârea din 17 martie 2016, Parlamentul/Comisia (C-286/14, EU:C:2016:183, punctul 32).

[26] A se vedea printre altele Hotărârea din 17 martie 2016, Parlamentul/Comisia (C-286/14, EU:C:2016:183, punctul 42).

modificări este stabilită atunci când Comisiei îi este conferită competența de a modifica conținutul normativ al unui act legislativ [27], ceea ce poate însemna introducerea unei noi dispoziții în acest act [28].

65. Dacă acceptăm ca interpretarea noțiunii de „modificări ale acordului”, în sensul articolului 218 alineatul (7) TFUE, să nu fie limitată numai la dimensiunea sa formală, considerând, dintr-o perspectivă mai substanțială, că este necesar ca în sfera acestei noțiuni să intre de asemenea o situație în care dispozițiile unui acord sunt lipsite de efect juridic în cazul punerii în aplicare a împuternicirii conferite Comisiei, atunci este posibil să se considere că articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169 împuternicește efectiv această instituție să aprobe, în numele Uniunii, „modificări ale acordului” în sensul articolului 218 alineatul (7) TFUE.

66. În ceea ce privește, în al doilea rând, aspectul dacă Acordul cu Republica Coreea prevede că modificările acestuia din urmă trebuie adoptate conform unei proceduri simplificate sau de către un organism creat prin respectivul acord, a doua opțiune menționată trebuie deja exclusă în măsura în care Comitetul pentru cooperare culturală are ca misiune, potrivit articolului 5 alineatul (8) litera (a) din Protocolul privind cooperarea culturală, numai să coordoneze, „[l]a recomandarea grupurilor de consultanță internă, șase luni înainte de expirare[a termenului de trei ani], […] evaluarea rezultatelor punerii în aplicare a autorizării în ceea ce privește sporirea diversității culturale și cooperarea reciproc avantajoasă în operele coproduse”. Prin urmare, acest comitet nu este însărcinat să modifice acordul menționat în ceea ce privește autorizarea în discuție. Cu toate acestea, intervenția comitetului menționat cu șase luni înainte de expirarea fiecărei perioade de trei ani ilustrează faptul că, deși reînnoirea automată a autorizării respective este regula, potrivit articolului 5 alineatul (8) litera (b) din protocolul în discuție, această regulă nu împiedică să se considere, contrar susținerilor Comisiei, că dispoziția respectivă instituie efectiv o etapă procedurală în vederea reînnoirii sau a anulării autorizării menționate.

67. În plus, în opinia noastră, este posibil să se considere că Acordul cu Republica Coreea prevede o procedură simplificată, astfel cum impune articolul 218 alineatul (7) TFUE, pentru încetarea autorizării în discuție, în măsura în care este suficient ca o parte să o anuleze prin intermediul unei avizări cu cel puțin trei luni înainte de expirarea perioadei inițiale sau a oricărei perioade ulterioare. Pe de altă parte, dacă s-ar considera, în urma unei interpretări deosebit de extensive, că reînnoirea acestei autorizări constituie o modificare a acordului respectiv, ceea ce nu credem, nu există nicio îndoială că natura automată a reînnoirii menționate, care nu necesită, așadar, niciun demers al părților, i-ar permite să fie calificată drept „procedură simplificată” în sensul articolului 218 alineatul (7) TFUE.

68. În ceea ce privește, în al treilea rând, aspectul dacă aprobarea Consiliului pentru reînnoirea autorizării în discuție poate fi considerată o condiție specială ce însoțește împuternicirea conferită Comisiei la articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169, considerăm că aceasta este efectiv situația, întrucât anularea autorizării respective poate fi evitată numai cu condiția ca, la propunerea Comisiei, Consiliul să decidă în unanimitate să reînnoiască autorizarea menționată pentru o nouă perioadă de trei ani. Cu alte cuvinte, împuternicirea care este conferită Comisiei pentru a pronunța expirarea autorizării în discuție poate fi pusă în aplicare numai cu condiția ca aceeași instituție să nu decidă să inițieze procedura specifică care poate conduce la adoptarea de către Consiliu a unei decizii privind prelungirea acestei autorizări.

[27] A se vedea printre altele Hotărârea din 16 iulie 2015, Comisia/Parlamentul și Consiliul (C-88/14, EU:C:2015:499, punctul 44).

[28] A se vedea printre altele Hotărârea din 16 iulie 2015, Comisia/Parlamentul și Consiliul (C-88/14, EU:C:2015:499, punctul 43).

69. Totuși, considerăm că, prin faptul că supune reînnoirea autorizării în discuție unei astfel de proceduri specifice, caracterizată printr-un vot în unanimitate al Consiliului, articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169 nu este conform cu articolul 218 alineatul (7) TFUE.

70. Amintim că în considerentul (6) al acestei decizii se arată că prelungirea aplicabilității autorizării în discuție trebuie aprobată de Consiliu conform unei proceduri specifice, impuse atât de natura sensibilă a acestui element din Acordul cu Republica Coreea, cât și de faptul că acesta din urmă urmează să fie încheiat de Uniune și de statele sale membre.

71. Deși putem înțelege că reînnoirea autorizării în discuție pentru o perioadă de trei ani poate să implice, din punctul de vedere al Uniunii, o decizie a Consiliului înainte de fiecare termen, nu înțelegem, în schimb, de ce regula de vot care este impusă pentru adoptarea acestei decizii ar trebui să fie diferită de cea care a fost aplicată pentru adoptarea de către Consiliu a deciziei de a încheia Acordul cu Republica Coreea, și anume majoritatea calificată. În măsura în care autorizarea în discuție și principiul potrivit căruia aceasta este reînnoită automat la fiecare trei ani au făcut obiectul unui consimțământ din partea Uniunii printr-o decizie votată cu majoritate calificată, considerăm că reiterarea de către Uniune, la nivel intern, a angajamentului său ar trebui, prin paralelism, să facă de asemenea obiectul unei decizii votate cu majoritate calificată.

72. Arătăm, în această privință, că niciun element din modul de redactare a articolului 218 alineatul (7) TFUE nu indică faptul că regula de vot aplicabilă deciziilor referitoare la procedura de împuternicire prevăzută de această dispoziție, inclusiv formularea condițiilor speciale care însoțesc împuternicirea respectivă, ar trebui să se îndepărteze de regula votului cu majoritate calificată, care constituie principiul în cadrul articolului 218 TFUE [29].

73. Considerăm că jurisprudența Curții referitoare la o altă procedură simplificată, și anume cea prevăzută la articolul 218 alineatul (9) TFUE, este în același sens.

74. Această din urmă dispoziție prevede o procedură simplificată în special în scopul definirii poziției care trebuie adoptată în numele Uniunii în contextul participării sale la adoptarea, în cadrul organismului decizional instituit prin acordul internațional în cauză, a unor acte legate de aplicarea sau de punerea în aplicare a acestuia din urmă [30]. Potrivit Curții, întrucât articolul 218 alineatul (9) TFUE nu prevede „nicio regulă de vot în vederea adoptării de către Consiliu a categoriilor de decizii pe care le vizează, regula de vot aplicabilă trebuie determinată în fiecare situație în raport cu articolul 218 alineatul (8) TFUE” [31]. Prin urmare, este necesar să se considere că „Consiliul hotărăște, ca regulă generală, cu majoritate calificată și că numai în cazurile expuse [la al doilea paragraf al acestei dispoziții] hotărăște în unanimitate. În aceste condiții, regula de vot aplicabilă trebuie să fie determinată în fiecare caz după cum se încadrează sau nu în aceste din urmă cazuri” [32]. Pentru a stabili, în acest context, dacă o decizie adoptată în cadrul articolului 218 alineatul (9) TFUE se referă la un domeniu în care este impusă unanimitatea, este necesară raportarea la temeiul său juridic material [33].

[29] Astfel cum a arătat avocatul general Mengozzi în Concluziile prezentate în cauza Comisia/Consiliul (C-28/12, EU:C:2015:43, punctul 89), „[c]adrul procedural al Uniunii pentru negocierea și pentru încheierea acordurilor internaționale a fost stabilit prin Tratatul de la Lisabona, care, printre altele, a introdus ca normă generală regula majorității calificate. Statele membre au aprobat și au ratificat acest tratat și sunt obligate în temeiul acestuia. Ele nu pot eluda sau ignora norme edictate de ele însele”.

[30] A se vedea Hotărârea din 2 septembrie 2021, Comisia/Consiliul (Acord cu Armenia) (C-180/20, EU:C:2021:658, punctul 28).

[31] Hotărârea din 2 septembrie 2021, Comisia/Consiliul (Acord cu Armenia) (C-180/20, EU:C:2021:658, punctul 29).

[32] Hotărârea din 2 septembrie 2021, Comisia/Consiliul (Acord cu Armenia) (C-180/20, EU:C:2021:658, punctul 29).

[33] A se vedea Hotărârea din 2 septembrie 2021, Comisia/Consiliul (Acord cu Armenia) (C-180/20, EU:C:2021:658, punctul 31 și jurisprudența citată). În Hotărârea din 4 septembrie 2018, Comisia/Consiliul (Acord cu Kazahstanul) (C-244/17, EU:C:2018:662, punctul 30), Curtea a insistat asupra necesității privind „păstrarea simetriei dintre procedurile referitoare la acțiunea internă a Uniunii și procedurile referitoare la acțiunea sa externă, cu respectarea echilibrului instituțional stabilit de autorii tratatelor”.

75. În opinia noastră, procedurii simplificate prevăzute la articolul 218 alineatul (7) TFUE trebuie să i se aplice prin analogie raționamentul elaborat de Curte cu privire la procedura simplificată prevăzută la articolul 218 alineatul (9) TFUE.

76. Rezultă că, în măsura în care decizia atacată nu privește un domeniu pentru care este impusă unanimitatea [34], regula de vot aplicabilă era cea prevăzută la articolul 218 alineatul (8) primul paragraf TFUE, și anume majoritatea calificată.

77. În ceea ce privește, pe de altă parte, argumentul potrivit căruia procedura specifică, caracterizată printr-un vot în unanimitate al Consiliului ar fi justificată, ținând seama atât de natura sensibilă a reînnoirii autorizării în discuție, cât și de faptul că Acordul cu Republica Coreea urmează să fie încheiat de Uniune și de statele sale membre, acesta trebuie, în opinia noastră, să fie înlăturat. Astfel, Curtea a recunoscut deja, desigur, că, „atunci când se constată că materia unui acord intră, în parte, în competența Uniunii și, în parte, în competența statelor membre, trebuie să se asigure o strânsă cooperare între acestea din urmă și instituțiile Uniunii, atât în procesul de negociere și de încheiere a angajamentelor asumate, cât și cu ocazia executării acestora” [35]. Totuși, Curtea a statuat că „acest principiu nu poate justifica sustragerea Consiliului de la respectarea normelor de procedură și a modalităților de vot prevăzute la articolul 218 TFUE” [36].

78. Adăugăm că, astfel cum a statuat deja Curtea, „[a]doptarea de temeiuri juridice derivate nu ar putea fi justificată nici în temeiul unor considerații legate de caracterul politic sensibil al domeniului vizat sau de preocuparea de a asigura eficacitatea unei acțiuni comunitare” [37].

79. În încheiere, trebuie înlăturat argumentul conform căruia, întrucât decizia atacată a fost adoptată de Consiliu potrivit regulii unanimității, aceasta ar fi fost *a fortiori* adoptată cu majoritate calificată în cazul în care o asemenea regulă de vot ar fi fost în vigoare, astfel încât decizia menționată nu ar trebui anulată pentru acest motiv. Argumentul menționat se întemeiază pe ideea potrivit căreia o decizie adoptată în unanimitate îndeplinește în mod necesar cerința unei majorități calificate. Totuși, considerăm că un asemenea raționament este eronat. Astfel, regula de vot în unanimitate nu putea fi aplicată, întrucât putea conduce la neadoptarea deciziei Consiliului de aprobare a reînnoirii autorizării în discuție. Rezultă, în opinia noastră, că decizia atacată trebuie anulată pentru simplul motiv că a fost adoptată potrivit unei reguli de vot care este contrară articolului 218 TFUE [38].

[34] În această privință, în opinia noastră, temeiul juridic material care trebuie luat în considerare este articolul 167 alineatul (3) TFUE, care este menționat în Decizia 2015/2169. Potrivit acestei dispoziții, „Uniunea și statele membre favorizează cooperarea cu țările terțe și cu organizațiile internaționale care au competențe în domeniul culturii și, în special, cu Consiliul Europei”.

[35] A se vedea printre altele Hotărârea din 28 aprilie 2015, Comisia/Consiliul (C-28/12, EU:C:2015:282, punctul 54 și jurisprudența citată).

[36] Hotărârea din 28 aprilie 2015, Comisia/Consiliul (C-28/12, EU:C:2015:282, punctul 55).

[37] Hotărârea din 6 mai 2008, Parlamentul/Consiliul (C-133/06, EU:C:2008:257, punctul 59).

[38] A se vedea Concluziile avocatului general Mengozzi prezentate în cauza Comisia/Consiliul (C-28/12, EU:C:2015:43), în care acesta din urmă a considerat că nu putea fi admis argumentul potrivit căruia nu s-ar fi încălcat regula de vot prevăzută la articolul 218 TFUE întrucât unanimitatea include întotdeauna majoritatea calificată. Referindu-se la cele arătate deja de avocata generală Sharpston, avocatul general Mengozzi a precizat că „o decizie în privința căreia nimeni nu se opune nu este în mod necesar similară cu o decizie pe care o aprobă o majoritate calificată, în măsura în care conținutul unei decizii [susceptibile să întrunească] o majoritate calificată ar putea fi diminuat în scopul de a [putea] fi aprobat în unanimitate sau fără nicio opoziție” (punctul 81). A se vedea în același sens Concluziile avocatei generale Sharpston prezentate în cauza Comisia/Consiliul (C-114/12, EU:C:2014:224, punctul 189).

80. Din ansamblul considerațiilor care precedă rezultă că, întrucât prevede că, în vederea adoptării unei decizii privind prelungirea perioadei de aplicare a autorizării în discuție, Consiliul decide în unanimitate, articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2015/2169 instituie în mod nelegal modalități de adoptare a unor măsuri, cum este decizia atacată, mai riguroase în raport cu procedura care ar trebui aplicată în acest scop în temeiul articolului 218 TFUE [39].

81. Rezultă, în opinia noastră, că motivul invocat de Comisie este întemeiat și că decizia atacată trebuie, în consecință, să fie anulată.

B. Cu privire la menținerea efectelor deciziei atacate

82. Consiliul solicită Curții, în ipoteza în care ar anula decizia atacată, să mențină efectele acesteia până la remedierea motivelor de anulare.

83. Potrivit articolului 264 al doilea paragraf TFUE, Curtea poate indica, în cazul în care consideră că este necesar, care sunt efectele unui act anulat care trebuie considerate ca fiind irevocabile.

84. În această privință reiese din jurisprudența Curții că, având în vedere motive referitoare la securitatea juridică, efectele unui astfel de act pot fi menținute în special în cazul în care efectele imediate ale anulării sale ar avea consecințe negative grave pentru părțile în cauză [40].

85. În speță, anularea deciziei atacate fără ca efectele sale să fie menținute ar putea pune sub semnul întrebării angajamentul Uniunii în ceea ce privește prelungirea perioadei de aplicare a autorizării în discuție pentru o perioadă de trei ani, cuprinsă între 1 iulie 2020 și 30 iunie 2023, și ar putea împiedica astfel buna executare a Acordului cu Republica Coreea [41].

86. În consecință, ar fi necesar, în opinia noastră, să fie menținute, pentru motive de securitate juridică, efectele deciziei atacate în cazul în care Curtea ar decide, astfel cum propunem, anularea acesteia.

VI. Cu privire la cheltuielile de judecată

87. Potrivit articolului 138 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Comisia a solicitat obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată, iar Consiliul a căzut în pretenții, se impune obligarea acestuia la plata cheltuielilor de judecată.

88. În temeiul articolului 140 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, statele membre care au intervenit în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată. Prin urmare, este necesar să se decidă că Republica Franceză și Regatul Țărilor de Jos suportă propriile cheltuieli de judecată.

[39] A se vedea pentru un raționament similar Hotărârea din 22 septembrie 2016, Parlamentul/Consiliul (C-14/15 și C-116/15, EU:C:2016:715, punctul 72).

[40] A se vedea printre altele Hotărârea din 2 septembrie 2021, Comisia/Consiliul (Acord cu Armenia) (C-180/20, EU:C:2021:658, punctul 62 și jurisprudența citată).

[41] A se vedea prin analogie Hotărârea din 2 septembrie 2021, Comisia/Consiliul (Acord cu Armenia) (C-180/20, EU:C:2021:658, punctul 63 și jurisprudența citată).

VII. Concluzie

89. Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, propunem Curții:

1) să anuleze Decizia (UE) 2020/470 a Consiliului din 25 martie 2020 privind prelungirea perioadei de aplicare a autorizării acordate coproducțiilor audiovizuale prevăzută la articolul 5 din Protocolul privind cooperarea culturală la Acordul de liber schimb dintre Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Republica Coreea, pe de altă parte;

2) să mențină efectele Deciziei 2020/470;

3) să oblige Consiliul Uniunii Europene la plata cheltuielilor de judecată, și

4) să declare că Republica Franceză și Regatul Țărilor de Jos suportă propriile cheltuieli de judecată.